

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2024

Particularități clinico-imunogenetice și microbiologice ale tuberculozei cu localizări multiple

Codul subprogramului 120101

Datele situației epidemiologice a tuberculozei în Republica Moldova remarcă, scăderea incidenței globale a tuberculozei în perioada pandemiei COVID-19, ulterior se remarcă creșterea incidenței globale datorită eforturilor depuse în controlul TB după anularea codului roșu de alertă privind infecția cu noul coronavirus SARS-CoV-2 (COVID-19). În paralel cu creșterea incidenței globale a tuberculozei se remarcă creșterea și a cazurilor de tuberculoză extrapulmonară în perioada post- COVID-19.

Tuberculoza cu localizări multiple se manifestă mai frecvent la bărbați 83,8%, cu vârsta medie $45 \pm 1,56$ ani. Au predominat cazurile din teritoriile rurale și cazuri noi de tuberculoză. Cu privire la starea socială a pacienților cu tuberculoză cu localizări multiple s-a constatat, că majoritatea pacienților nu erau încadrate în câmpul muncii și migranții.

În rândul cazurilor de tuberculoză cu localizări multiple predomină tuberculoza pulmonară infiltrativă cu 66,2% cazuri și 26,5% cazuri cu formă diseminată a tuberculozei pulmonare. Printre alte organe afectate de tuberculoză s-a determinat afectarea sistemului gastro-intestinal, după care urmează afectarea sistemului urinar, sistemul osteoarticular mai rar întâlnit afectarea meningelui, a rinichilor, a pericardului, a pielii și a ganglionilor limfatici cervicali. În 16,2% cazuri au suferit anterior de patologie nespecifică la organul afectat tuberculoză.

În structura patologiilor concomitente, care sunt asociate cazurilor de tuberculoză cu localizări multiple predomină alcoolismul, bolile SNC și infecția HIV, bolile hepatice. Tuberculoza pulmonară a fost depistată în 63,2% cazuri prin adresare cu acuze respiratorii, tuberculoza extrapulmonară, în 89,7% cazuri, a fost diagnosticată fiind internat pacientul în staționar.

Modificările fagocitozei au fost mai exprimat afectate la pacienții cu tuberculoză cu localizări multiple. Nu s-a determinat asociere a polimorfismului *TYK2 P1104A* cu dezvoltarea tuberculozei, inclusiv tuberculoză cu localizări multiple. Pentru confirmarea rezultatelor obținute este necesară creșterea numărului de cazuri.

Rezultatele studierii particularităților tuberculozei cu localizări multiple sunt importante pentru monitorizarea eficienței programului național de răspuns la tuberculoză, la elaborarea unor măsuri eficiente de prevenție a tuberculozei cu localizări multiple, astfel va contribui la ameliorarea situației epidemiologice a tuberculozei în țară. Va da posibilitate de a determina grupele de risc, a organiza monitorizarea și la necesitate de a aplica măsuri argumentate de profilaxie a dezvoltării tuberculozei cu localizări multiple.

Summary of activity and results obtained in the subprogram in 2024

Clinical immunogenetic and microbiological peculiarities of tuberculosis with multiple locations

Subprogram code 120101

The epidemiological situation of tuberculosis in the Republic of Moldova remarks what decreased the tuberculosis global incidence during the COVID-19 pandemic period, then increasing the global incidence due to the efforts made in the TB control after the red alert code on the new Coronavirus Sars-COV-2 (COVID-19). In parallel with the increase of the global incidence of tuberculosis, the growth and cases of extrapulmonary tuberculosis are noted during the post-COVID-19 period. Tuberculosis with multiple locations manifests more frequently in men 83.8%, with average age 45 ± 1.56 years. Cases of rural territories and new cases of tuberculosis predominated. Regarding the social status of patients with tuberculosis with multiple locations, it was found that most patients were not included in the field of work and migrants.

Among the cases of tuberculosis with multiple locations predominate infiltrative pulmonary tuberculosis with 66.2% cases and 26.5% cases with disseminated form of pulmonary tuberculosis. Among other organs affected by tuberculosis were determined the affectation of the gastrointestinal system, followed by the urinary system, the osteoarticular system rarely encountered impairment of the meninge, kidneys, pericardium, skin and cervical lymph nodes. In 16.2% cases they suffered previously of non-specific pathology in the affected organ by tuberculosis.

In the structure of concomitant pathologies, which are associated with tuberculosis cases with multiple locations predominate alcoholism, CNS diseases and HIV infection, liver disease. Pulmonary tuberculosis was detected in 63.2% cases by addressing respiratory accusations, extrapulmonary tuberculosis, in 89.7% cases, was diagnosed being hospitalized.

Changes in phagocytosis have been more affected in patients with tuberculosis with multiple locations. No association of *TYK2* P1104A polymorphism with tuberculosis, including tuberculosis with multiple locations, has been determined. In order to confirm the results obtained, it is necessary to increase the number of cases.

The results of studying the peculiarities of tuberculosis with multiple localizations are important for monitoring the effectiveness of the national tuberculosis response program, for developing effective measures for the prevention of tuberculosis with multiple localizations, thus contributing to the improvement of the epidemiological situation of tuberculosis in the country. It will make it possible to determine risk groups, organize monitoring and the need to apply substantiated measures for the prevention of the development of tuberculosis with multiple localizations.

Coordonatorul subprogramului
de cercetare

Elena TUDOR
(numele, prenumele)

(semnătura)

Data: _____